

การรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ Risk Perception from Sea Excursion of Tourists in Krabi Province

มีรันตี เพียร์ซเทอเลอ¹ อารีญา ธิรสติยาพิทักษ์²

E-mail: sabelle.bella@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์การรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ และ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศ และภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวต่อการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวตะวันตกและนักท่องเที่ยวชาวเอเชียที่เคยเดินทางท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่โดยเรือสปีดโบ๊ท ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน พ.ศ. 2563 จำนวน 170 คน การศึกษานี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิด้วยโปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์ทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้สถิติเชิงอนุมาน ในการแปลผลการศึกษา

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับความเสี่ยงการท่องเที่ยทางทะเลในจังหวัดกระบี่ที่ไม่ปลอดภัย จากการวิเคราะห์การรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ โดยศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะ ผลการศึกษาพบว่า เรือบรรทุกเกินอัตรา, เรือนำเที่ยวไม่ได้มาตรฐาน และพื้นเรือมีความลื่น ไม่มีแผ่นกันลื่นให้นักท่องเที่ยวก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง นอกจากนี้ ปัจจัยเรือไม่มีแผนผังของเรือที่แสดงทางเข้าออกที่ชัดเจนก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับต่ำ

คำสำคัญ: การรับรู้ความเสี่ยง การท่องเที่ยวทางทะเล

Abstract

This quantitative research aimed to analyze the risk perception from sea excursion of tourists in Krabi Province and compare the differences of tourists' gender and domicile the risk protection from sea excursion in Krabi Province. The sample group composed of 170 Western and Asian tourists who took sea excursion by speed boat in Krabi Province throughout the time of February to April in 2020. The study employed a convenience sampling and used questionnaires to collect the data. The research utilized the Statistical Analysis Program for the Social Sciences to analyze the primary data. Also, descriptive statistics and inferential statistics were employed to interpret the study results.

The study found that most of the tourists who answered the questionnaire were women. Also, majority of these tourists did not follow up on news regarding risks generated from unsafe sea excursion in Krabi Province. Regarding an analysis of risk perception from sea excursion of tourists in Krabi Province by studying their risk perception of vehicle hazards, the results showed that tour-boats were overloaded, tour-boats were not up to standard, and the boat's floor was slippery and none of anti-slip sheets were provided for tourists posed a moderate risk. In addition, there was also not a clear plan of boat's entrance and exit, thus, created a low level of risk.

Keywords: risk perception, sea excursion

ความเป็นมาของปัญหา

จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงติดอันดับโลกในเรื่องการท่องเที่ยวทางทะเล มีเนื้อที่ประมาณ 4,708 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ที่ดอน ที่ราบ และหมู่เกาะน้อยใหญ่กว่า 130 เกาะ กิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเลที่ได้รับความนิยม ได้แก่ การพายเรือคายัคเลียบป่าชายเลน การดำน้ำในแหล่งดำน้ำตื้นและแหล่งดำน้ำลึกบริเวณรอบเกาะปอดะ เกาะพีพี และเกาะรอก เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2560 กระบี่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 9.7% จากปี พ.ศ. 2559 คิดเป็นจำนวน 96,973 ล้านบาท และมีจำนวนนักท่องเที่ยว 6,057,377 ซึ่งเพิ่มขึ้น 4.4% จากปี พ.ศ. 2559 กระบี่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางผ่านท่าอากาศยาน

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการและการท่องเที่ยว คณะบริการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการบริการและการท่องเที่ยว คณะบริการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นานาชาติกระบี่ เป็นชาวจีนมากที่สุด 601,594 คน รองลงมาคือ ชาวมาเลเซีย 107,295 คน และชาวสิงคโปร์ 39,707 คน ตามลำดับ (สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่, 2562) เห็นได้ว่าแนวโน้มของการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่เติบโตอย่างต่อเนื่อง มีอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวอย่างเห็นได้ชัด จึงทำให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ให้มีศักยภาพและความพร้อมที่เพียงพอเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562)

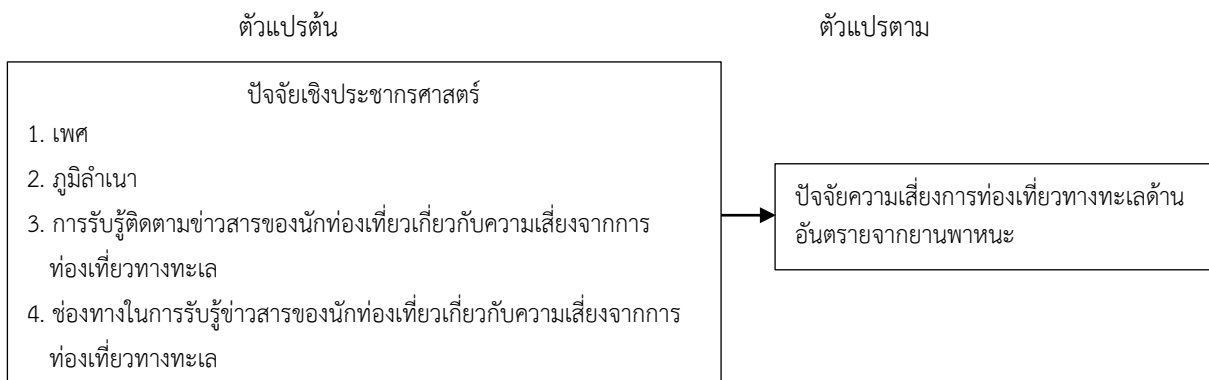
อย่างไรก็ตามแม้ว่าการท่องเที่ยวทางทะเลจะมีแนวโน้มเติบโตขึ้นทุกปี แต่ผลกระทบทางลบและปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่ของนักท่องเที่ยวด้วยกัน เช่น เหตุการณ์เรือสปีดโบ๊ทไฟไหม้ขณะนำนักท่องเที่ยวดำน้ำบริเวณถ้ำไวกิ้งเกาะพีพี ในวันที่ 14 มกราคม 2561 เพราะสายน้ำมันเชื้อเพลิงรั่ว ทำให้นักท่องเที่ยวเสียชีวิต 1 คน และได้รับบาดเจ็บสาหัส 5 คน (ไทยโพสต์, 2561) และเหตุการณ์เรือสปีดโบ๊ทชนนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศส ในวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2559 ในขณะดำน้ำบริเวณเกาะปอดะ ตำบล อ่าวนาง จังหวัดกระบี่ ทำให้นักท่องเที่ยวรายดังกล่าวเสียชีวิต (ข่าวไทยพีบีเอส, 2563) รวมไปถึงเหตุการณ์เรือพินิกส์ล่มที่จังหวัดภูเก็ต ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2561 ซึ่งทำให้มีนักท่องเที่ยวชาวจีนเสียชีวิต 47 คน ก็ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทางทะเลในกลุ่มจังหวัดอันดามัน รวมถึงผลกระทบต่อภาพลักษณ์และเศรษฐกิจทางการท่องเที่ยวทางทะเลอันดามันด้วย เนื่องจากข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ออกไปยังสื่อนานาชาติทำให้ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของการท่องเที่ยวทางทะเลลดลง นักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีนมองว่าการเดินทางมาท่องเที่ยวทางทะเลอันดามันของไทยอันตรายอย่างมากและยังให้ความเห็นว่าไม่ควรมาท่องเที่ยวเนื่องจากมีความไม่ปลอดภัยสูง (บีบีซีนิวส์, 2561) เป็นต้น จากเหตุการณ์ดังกล่าวเห็นได้ว่าความเสี่ยงเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อตรงต่อนักท่องเที่ยวและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน อีกทั้งเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่อีกด้วย

จากการทบทวนวรรณกรรมเบื้องต้น พบว่า ที่ผ่านมามีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวโดยพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ฝั่งอ่าวไทยและภาคใต้ตอนบน และไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเล (จันทร์เพ็ญ มินคร 2555, วุฒิปันธ สันติมิตร, 2557) และยังไม่พบงานวิจัยใดที่ทำการศึกษาศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ ด้วยเหตุผลเหล่านี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิเคราะห์การรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ เพื่อที่ผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวโดยตรงในการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการท่องเที่ยวทางทะเล นอกจากนี้ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดกระบี่ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐสามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนจัดการและรับมือกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวทางทะเลอันมีผลต่อนักท่องเที่ยวโดยตรงในการท่องเที่ยวในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศ และภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวต่อการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวตะวันตกและนักท่องเที่ยวชาวเอเชียที่มีอายุตั้งแต่ 20ปีขึ้นไปและเคยเดินทางท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่โดยเรือสปีดโบ๊ท ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน พ.ศ. 2563 ซึ่งในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาที่ใช้สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ปี พ.ศ. 2561 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 6,057,377คน เป็นข้อมูลอ้างอิง (สำนักงานสถิติจังหวัดกระบี่, 2561) โดยคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% การศึกษาได้ปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คนและใช้การสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว แต่เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 อย่างหนักในช่วงเดือนเมษายน 2563 นักวิจัยจึงจำเป็นต้องยุติการเก็บข้อมูลลง ด้วยเหตุผลด้านความปลอดภัยจากการติดเชื้อ ประกอบกับไม่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดกระบี่ในช่วงดังกล่าว จึงส่งผลให้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลปฐมภูมิมาได้และใช้ในการศึกษานี้มีเพียง 170 ตัวอย่าง จึงนำมาแปรผลในการวิจัยต่อไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวด้านอันตรายจากยานพาหนะ ได้แก่ เรือบรรทุกเกินอัตรา, พื้นเรือมีความลื่น ไม่มีแผ่นกันลื่นให้นักท่องเที่ยว, ไม่มีอุปกรณ์ช่วยชีวิต และไม่มีแผนผังของเรือแสดงทางเข้าออกที่ชัดเจน เป็นต้น คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การรับรู้ความเสี่ยงต่างๆ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 5 ก่อให้เกิดความเสี่ยงสูงมากที่สุด -1 ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่ำที่สุด โดยสามารถเลือกได้เพียงคำตอบเดียว การศึกษาได้ทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน และคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่ 0.94 โดยแบบสอบถามที่นำไปใช้ได้แปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษและได้มีการตรวจสอบด้านคุณภาพทางภาษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิโดยการรวบรวมและวิเคราะห์จากตำรา งานวิจัย และเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลมากำหนดกรอบการวิจัยและคำถามการวิจัย และศึกษาข้อมูลปฐมภูมิด้วยวิธีการวิจัยภาคสนามโดยเก็บข้อมูลกับนักท่องเที่ยว ณ ห้องผู้โดยสารขาออก สนามบินนานาชาติจังหวัดกระบี่ ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน พ.ศ. 2563 โดยมีเกณฑ์ในการเก็บข้อมูล คือนักท่องเที่ยวต้องเคยเดินทางท่องเที่ยวทางทะเลที่จังหวัดกระบี่โดยเรือสปีดโบ๊ท และหากนักท่องเที่ยวเดินทางมาเป็นกลุ่มจะเลือกตัวอย่างเพียง 1 ตัวอย่างเท่านั้นจากกลุ่มดังกล่าวเพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์ทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแสดงค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) ได้แก่ การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรศาสตร์ (T-Test) โดยจำแนกตามเพศและภูมิภาคในการทดสอบ และนำเสนอผลการวิจัยโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 คน พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และเป็นผู้ชาย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และแอฟริกาใต้ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับความเสี่ยงการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่ที่ไม่ปลอดภัย จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 65.3 รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารทุกสัปดาห์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการติดตามข่าวสาร และรับรู้ข่าวสารผ่านหลายช่องทาง อาทิ รับรู้จากสื่อออนไลน์มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 32.9 รองลงมา คือ ทางวิทยุและโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 10.6

2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่ ด้านอันตรายจากยานพาหนะ

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่ ด้านอันตรายจากยานพาหนะ $N = (170)$

ปัจจัยความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะ	\bar{X}	S.D.	การรับรู้ความเสี่ยง
1. เรือบรรทุกเกินอัตรา	2.93	1.13	ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง
2. เรือนำเที่ยวไม่ได้มาตรฐาน	2.86	1.06	ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง
3. พื้นเรือมีความลื่น ไม่มีแผ่นกันลื่นให้นักท่องเที่ยว	2.72	1.07	ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง
4. ไม่มีอุปกรณ์ช่วยชีวิต เช่น ห่วงช่วยชีวิต ถังดับเพลิง เสื้อชูชีพที่เพียงพอหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน	2.70	1.44	ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง
5. ไม่มีแผนผังของเรือแสดงทางเข้าออกที่ชัดเจน	2.53	1.03	ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับต่ำ
ผลรวมด้านอันตรายจากยานพาหนะ	2.75	0.91	ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวปัจจัยความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะในภาพรวมก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าปัจจัยอันตรายจากยานพาหนะส่วนใหญ่ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง อาทิ เรือบรรทุกเกินอัตรา ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 1.13) รองลงมา คือ เรือนำเที่ยวไม่ได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 1.06) พื้นเรือมีความลื่น ไม่มีแผ่นกันลื่นให้นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 1.07) ไม่มีอุปกรณ์ช่วยชีวิต เช่น ห่วงช่วยชีวิต ถังดับเพลิง เสื้อชูชีพที่เพียงพอหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 1.44) และปัจจัยไม่มีแผนผังของเรือแสดงทางเข้าออกที่ชัดเจน ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 1.03)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรศาสตร์ (T-Test)

3.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่โดยจำแนกตามเพศ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ Independent Samples T -Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยจะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีน้อยกว่า 0.05 และจะยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) แทน

H_0 นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันจะมีการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่ไม่แตกต่างกัน

H_1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันจะมีการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ ด้านอันตรายจากยานพาหนะ โดยจำแนกตามเพศ

ปัจจัยความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะ	เพศ	N (170)	\bar{X}	S.D.	t-value (df=168)	p-value
1. เรือนำเที่ยวไม่ได้มาตรฐาน	ชาย	74	2.77	1.141	-1.015	0.312
	หญิง	96	2.94	1.003		
2. เรือบรรทุกเกินอัตรา	ชาย	74	2.85	1.201	-0.784	0.434
	หญิง	96	2.99	1.091		
3. พื้นเรือมีความลื่น ไม่มีแผ่นกันลื่นให้นักท่องเที่ยว	ชาย	74	2.72	1.104	-0.078	0.938
	หญิง	96	2.73	1.051		
4. ไม่มีแผนผังของเรือแสดงทางเข้า-ออกที่ชัดเจน	ชาย	74	2.39	1.044	-1.521	0.130
	หญิง	96	2.64	1.027		
5. ไม่มีอุปกรณ์ช่วยชีวิต เช่น ห่วงช่วยชีวิต ถังดับเพลิง เสื้อชูชีพ ที่เพียงพอหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน	ชาย	74	2.59	1.461	-0.836	0.405
	หญิง	96	2.78	1.431		
ผลรวมความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะ	ชาย	74	2.66	0.943	-1.054	0.293
	หญิง	96	2.81	0.898		

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ด้านอันตรายจากยานพาหนะ จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีการรับรู้ปัจจัยความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะจากการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า P-value เท่ากับ 0.312, 0.434, 0.938, 0.130, 0.405 และ 0.293 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะไม่แตกต่างกัน

3.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่โดยจำแนกตามภูมิลำเนา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ Independent Samples T-Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีน้อยกว่า .05 และจะยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) แทน

H_0 นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกันจะมีการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่ไม่แตกต่างกัน

H_1 นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกันจะมีการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ด้านอันตรายจากยานพาหนะ โดยจำแนกตามภูมิลำเนา

ปัจจัยความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะ	ภูมิลำเนา	N (170)	\bar{X}	S.D.	t-value (df=168)	p-value
1. เรือนำเที่ยวไม่ได้มาตรฐาน	ชาวตะวันตก	92	2.79	0.955	-0.946	0.345
	ชาวเอเชีย	78	2.95	1.183		
2. บรรทุกเกินอัตรา	ชาวตะวันตก	92	2.87	1.150	-0.743	0.458
	ชาวเอเชีย	78	3.00	1.128		
3. พื้นเรือมีความลื่น ไม่มีแผ่นกันลื่นให้นักท่องเที่ยว	ชาวตะวันตก	92	2.50	1.054	-3.025	0.003
	ชาวเอเชีย	78	2.99	1.038		
4. ไม่มีแผนผังของเรือแสดงทางเข้า-ออกที่ชัดเจน	ชาวตะวันตก	92	2.39	1.016	-1.897	0.060
	ชาวเอเชีย	78	2.69	1.048		
5. ไม่มีอุปกรณ์ช่วยชีวิต เช่น หางช่วยชีวิต ถังดับเพลิง เสื้อชูชีพ ที่เพียงพอหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน	ชาวตะวันตก	92	2.59	1.431	-1.110	0.268
	ชาวเอเชีย	78	2.83	1.454		
ผลรวมความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะ	ชาวตะวันตก	92	2.63	0.855	-1.882	0.062
	ชาวเอเชีย	78	2.89	0.974		

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ด้านอันตรายจากยานพาหนะ จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลด้านภูมิลำเนา พบว่า การรับรู้ความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะต่อปัจจัยพื้นเรือมีความลื่น ไม่มีแผ่นกันลื่นให้นักท่องเที่ยว มีค่านัยสำคัญทางสถิติต่ำกว่า .05 ระหว่างความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ($M = 2.50$, $S.D. = 1.054$) และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวเอเชีย ($\bar{X} = 2.99$, $S.D. = 1.038$; $t(170) = -3.025$, $p = .003$ two-tailed) ดังนั้นการศึกษารับสมมติฐานรอง (H_0) เพียงบางส่วน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านอันตรายจากยานพาหนะแตกต่างกันเพียงปัจจัยเดียว

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวความคิดเห็นด้านอันตรายจากยานพาหนะก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยอันตรายจากยานพาหนะส่วนใหญ่ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง ยกเว้นปัจจัยการไม่มีแผนผังของเรือแสดงทางเข้าออกที่ชัดเจนที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับต่ำ เห็นได้ว่า การรับรู้ความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ ดังนั้นการให้ความสำคัญต่อการรับรู้ความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องตระหนักถึง เพราะปัจจัยความเสี่ยงเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ด้วย

เห็นได้ว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมในการดูแลตนเองเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการศึกษาปัจจัย ความเสี่ยงในด้านต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวทาง ทะเลให้มีความเสี่ยงน้อยที่สุด ดังนั้นการจัดการความเสี่ยงในด้านต่างๆ จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่ต้องให้ ความสำคัญอย่างยิ่งกับปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยว ควรมีความพร้อมที่จะรับมือเพื่อป้องกันความ เสี่ยงอันตรายที่จะเกิดกับนักท่องเที่ยวในทุกรูปแบบให้ดีที่สุด เช่น จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในการให้ข้อมูลพื้นฐานหรือให้ความ ช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ หรือการจัดป้ายบอกทาง หรือป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ ให้ชัดเจนในพื้นที่เสี่ยงอันตราย พร้อมทั้งการจัดการที่มีความพร้อมอยู่ตลอดเวลาทั้งในสถานการณ์ปกติและในกรณีฉุกเฉิน

Sonmez และ Graefe (1998) กล่าวว่า การรับรู้ความเสี่ยงได้รับผลกระทบจากลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มาจากบทบาท ประสบการณ์การเดินทางครั้งก่อน บุคลิกภาพ หรือแม้กระทั่ง อายุ เพศ สัญชาติที่ส่งผลต่อการรับรู้ความเสี่ยงของผู้คน นอกจากนี้ การรับรู้ความเสี่ยงจากอุปกรณ์หรือแหล่งท่องเที่ยว เป็นองค์ประกอบรวมของแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด หากไม่เป็นไปตามที่คาดหวังเอาไว้จะ ส่งต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจไปเยือนของนักท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวเข้าถึงยาก ไม่มีความสะอาด เป็นต้น (Roehl & Fesenmaier, 1992)

จากผลการศึกษาของวุฒิปันธุ์ สันติมิตร (2557) เรื่องการจัดการความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะช้าง จังหวัดตราด ซึ่งพบว่า อุบัติเหตุที่มีผู้เสียชีวิตมากที่สุดคือ อุบัติเหตุจากการจมน้ำ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นรเศรษฐ์ คำสี (2560) เรื่อง อิทธิพลของการรับรู้เรื่องความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัด เชียงใหม่ในประเทศไทย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มีความ คิดเห็น ในด้านการรับรู้เรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวผ่านสื่อออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยด้านอุบัติเหตุมี ค่าเฉลี่ยต่อการรับรู้เรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวจากสื่อออนไลน์สูงสุด แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติให้ความสำคัญต่อการรับรู้เรื่องความปลอดภัยในด้านอุบัติเหตุสูงสุด โดยลักษณะของการเกิดอุบัติเหตุนั้นมาจากความ ประมาทของนักท่องเที่ยวเอง หรือผู้ให้บริการระหว่างการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ผลการศึกษาของชัยวัฒน์ อัยคำ (2563) เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยการจัดการท่องเที่ยวทางทะเล ชายฝั่งอันดามัน พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการการท่องเที่ยวให้ความสำคัญในด้านบุคลากรมาเป็นอันดับ 1 โดยเฉพาะเรื่อง การมี เจ้าหน้าที่ที่เพียงพอต่อการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว โดยเจ้าหน้าที่นั้นได้รับการอบรมและฝึกปฏิบัติเพื่อความพร้อมทั้งใน ขณะที่เกิดเหตุการณ์ปกติและในขณะเกิดเหตุฉุกเฉินเป็นเรื่องสำคัญมากที่สุด วัชรพงษ์ ปิยะภาณี และ พรเทพ จันทวานิช (2555) กล่าวว่า การ เดินทางไปในสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ทั้งในแง่ของภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่างกันไปนั้นจำเป็นต้องการเรียนรู้และการเตรียมความพร้อม เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากนักท่องเที่ยวและนักเดินทางอาจจะไม่คุ้นเคยกับแหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่นั้นมาก่อน การหาข้อมูลเรื่องสถานที่หรือ ประเทศที่เราเดินทางไป ว่ามีความเสี่ยงต่อสุขภาพในด้านใดบ้างจึงมีความสำคัญ เพราะในแต่ละสถานที่ที่เราเดินทางไปมีความเสี่ยงที่ แตกต่างกันไป อีกทั้งควรเตรียมยาประจำตัวและเอกสารทางการแพทย์ที่จำเป็นติดตัวไปด้วยเสมอ โดยเฉพาะผู้ที่มิโรคประจำตัว และควร บริโภคแพทย์ก่อนเดินทางทุกครั้ง จากการศึกษาของจันทร์เพ็ญ มินคร (2555) เรื่อง การประเมินความเสี่ยงจากพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความเสียหายของทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า พฤติกรรมของ นักท่องเที่ยวร้อยละ 50 จะปฏิบัติตามคำแนะนำของอุทยานเพื่อความปลอดภัยของตนเอง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า การรับรู้ความเสี่ยงจากการท่องเที่ยวทางทะเลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ในภาพรวม ด้านอันตราย จากยานพาหนะมีการรับรู้ความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยอันตรายจากยานพาหนะ ก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับปานกลาง เช่น เรือบรรทุกเกินอัตรา เรือนำเที่ยวไม่ได้มาตรฐาน พื้นเรือมีความลื่น ไม่มีแผ่นกันลื่นให้ นักท่องเที่ยว และ ไม่มีอุปกรณ์ช่วยชีวิต เช่น ห่วงช่วยชีวิต ถังดับเพลิง เสื้อชูชีพที่เพียงพอหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน และไม่มีแผนผัง ของเรือแสดงทางเข้าออกที่ชัดเจนก่อให้เกิดความเสี่ยงระดับต่ำ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางทะเล ควรมีการประสานงานร่วมกันในการให้ ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในทุกๆ ด้าน โดยจะต้องมีการตระหนักถึงด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวเป็นหลัก เช่น การ ประสานงาน การให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวเมื่อเกิดอุบัติเหตุทางทะเล

2. หน่วยงานภาครัฐควรจัดให้มีการฝึกอบรม หรือแผนการอพยพคนในพื้นที่ ผู้ที่เกี่ยวข้องและนักท่องเที่ยวให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้เบื้องต้นหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการต่อยอดงานวิจัยในอีกหลายมุมมอง เช่น ความเสี่ยงในด้านเศรษฐกิจ การเมือง อาจส่งผลให้มีการรับรู้ความเสี่ยงที่มากยิ่งขึ้น และควรจัดทำในรูปแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วยจะได้เห็นมุมมองความคิดเห็นในตัวผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างมากขึ้น

2. ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวทางทะเลควรมีการศึกษาในรายภูมิภาค เช่น ภาคใต้ หรือ ภาคกลาง เพื่อที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนจะได้นำสิ่งที่ได้ศึกษามานี้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). **สถานการณ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยไตรมาสที่3/2562**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- ชาวไทยพีบีเอส. (2563). "จรณ" เตือนอย่ามุงแต่โปรโมทการท่องเที่ยว-เร่งแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางเรือ. Thai PBS News. <<https://news.thaipbs.or.th/content/7738>> (สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2563).
- จันทร์เพ็ญ มินคร. (2555). การประเมินความเสี่ยงจากพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความเสียหายของทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ชัยวัฒน์ อัยคำ. (2563). ประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยการจัดการท่องเที่ยวทางทะเลชายฝั่งอันดามัน. **วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ**, 5(10), 400-413.
- ไทยโพสต์. (2561). เรือสปีดโบ๊ทระเบิดไฟท่วมใกล้เกาะพีพี. Thai Post. <<https://www.thaipost.net/main/detail/1059>> (สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2563).
- นรเศรษฐ์ คำสี. (2560). อิทธิพลของการรับรู้เรื่องความปลอดภัยของแหล่งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- บีบีซีนิวส์. (2561). เรือล่มภูเก็ต: โศกนาฏกรรมทางน้ำที่เกิดซ้ำแล้วซ้ำเล่า. BBC News. <<https://www.bbc.com/thai/thailand-44734152>> (สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2563).
- วัชรพงษ์ ปิยะภาณี และ พรเทพ จันทวานิช. (2555). **เวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว Travel Medicine**. กรุงเทพฯ: คลินิกเวชศาสตร์ท่องเที่ยวและการเดินทางโรงพยาบาล.
- วุฒิพันธ์ สันติมิตร. (2557). การจัดการความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะช้าง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่. (2562). ข้อมูลทั่วไปและบทวิเคราะห์ของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2562-2564. **สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่**. <https://krabi.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=553> (สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2563).
- สำนักงานสถิติจังหวัดกระบี่. (2561). สถิติการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ปี2561. <http://krabi.old.nso.go.th/nso/project/search_option/search_result.jsp> (สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2563).
- Roehl, W. S., & Fesenmaier, D. R. (1992). Risk perceptions and pleasure travel: An exploratory analysis. **Journal of Travel research**, 30(4), 17-26.
- Sonmez, S. F., & Graefe, A. R. (1998). Influence of Terrorism Risk on Foreign Tourism Decisions. **Annals of Tourism Research**, 25(1), 112-144.
- Taro Yamane, (1973). **Statistics: An introductory analysis**. 3rdEd. New York. Harper and Row Publications.